

SILA I ZDROWIE

Dodatek tygodniowy „Słowa Pomorskiego“

Program pracy zimowej sportowca-amatora. (L)

Gimnastyka metodyczna, jako podstawa wyk. fizycznego. — Rodzaje „walki”. — Boks, jego zalety i wady.

„Pracę zacząć od podstaw”. Słowa te, wypowiedziane przez jednego z wybitnych znawców wychowania fizycznego w Polsce winny znaleźć oddźwięk w sercach wszystkich sportowców-amatorów. Nie wyniosła ze sportu do dalekich wierzchołków, a tam samym nie przystąpiła do rozwoju sportu ten, kto pominiął lub lekceważył gimnastykę metodyczną w zimie, ponieważ gimnastyka jest podstawą wszystkich sportów. Zie czynią sportowców, którzy z chwilą zakończenia sezonu pogrążają się w tzw. „sen zimowy” na kilka miesięcy.

Kiedy boksiera osłabioną pokryją się powłoka śnieżna, — „groź” pracy sportowca powinno się przesłać na ale! przeważającym, by przez gimnastykę codzienną przygotować organizm do większych wysiłków fizycznych na sezon letni, nie mówiąc już o różnego rodzaju sportach, nadających się do uprawiania w salach gimnastycznych. Gimnastyka jest niejako grammatyką wychowania fizycznego i sportu.

Bez należytego przygotowania drogą metodyczną gimnastyki w sezonie zimowym nie może marzyć o „dobrym formie”, na wiosnę lekkością. Wiosłarz i pływak również nie będzie stawiał rekordów w sezonie, jeżeli przez przeciąg prawie sześciu miesięcy zaniedbał gimnastykę metodyczną. Nie zapominalmy o tem, że zbyt forsowny trening wiosną wiosną bez ciągłości wysiłku fizycznego, umiarkowanego w formie zimowej, przyniesie codziennie, w skutkach swoich może być wprost fatalny. Już wypadków „przeziębienia” czy „przeformowania” spotyka się u zbyt ambitnych sportowców wiosną wiosną! Jedyna rada i najlepszy lekarz w tym wypadku — to ciągłość pracy, a nie „sen zimowy”.

Rzecz dość ciekawa, że mało mamy sportowców, którzy przylgną się z gimnastyką metodyczną. Przeważnie zapalony sportowiec, który specjalizuje się tylko w pewnej jednej gałęzi sportu ma przeważnie i uznaje ruchy gimnastyczne tylko swojej specjalności, natomiast codzienną gimnastykę metodyczną w porze zimowej nie uznaje. Wielka szkoda, ale tęczyć się pod tym względem powinniśmy, bo taka jednostronność ujęcia pracy — to praca na miętę krótką i niewybitną drogą do zawodowości, a nie sportu amatorskiego.

Zanim przejdziemy do omówienia sportów zimowych — w całym tego słowa znaczeniu — omówimy jeden dział sportów, który oprócz gimnastyki bardzo nadaje się do uprawiania zimową i jesienną porą w sali gimnastycznej. Są to sporty, którym nadamy ogólną nazwę: „walki”. Do walk szaliczymy boks, szermierkę, palcacy, zapasy i „walkę wężów”, zwana z japońskimi „dżiu” — „dżiu”.

Naczelny ten dział sportu „tj. walki” jest słabo u nas poznany. Winno on być rozwinięty zwłaszcza w szkołach średnich, bo uciełki i zdrowy instynkt bojowy młodzieńcze znajduje w walce sztucznej najlepszy ujęcie, ale i życie praktyczne musi na wprost do tego, by tego rodzaju ćwiczeń użytkowych absolutnie nie zanadbywać. Walka sztuczna winna przygotować niejako do walki naturalnej i rzeczywistej. Walka przygotuje do umiejętnego wykorzystania nagromadzonego zasobu sił na wypadek niebezpieczeństwa. Instynkt bojowy jest bardzo rozwinięty, zwłaszcza u chłopca, który bardzo łatwo znaleźć może ujęcia niepożądane jeżeli nie damy mu ujęcia podwyższonego, dającego się porównać z warunkami życia codziennego i cywilizowanego. Kiedy wywołujemy instynktowy bojowy wolałbyś nie dany, podziwiał ujęcia, to mądrze on sobie ujęcia w mniej pożądanym formie, jak w walce z przeciwnymi, nawiązywał, przedostawia, czy też z rodzicami. Tego rodzaju walki s przeciwnymi, jak np. „kawy uprzedzane belfrom” sprawiają młodzieży wielkie zadowolenie. Uprzedzanie różne

go rodzaju kawalek będzie tam intensywniejsze i tam mniej ujęć będzie miał ten instynkt bojowy. Gdy taki chłopak się wyasermuje, wybokuje itp. na lekcjach szermierki, boku na pewno będzie spokojniejszy i wychowanie jego będzie znacznie ułatwione.

Jakież korzyści przyniosą te walki sztuczne społeczeństwu i państwu? Wprost nieocenione. Często są różnego rodzaju bójki po planem, albo różne inne przebiegi, jeżeli nie dalszym ciągiem „kawalek szkolnych”. Wychowawca fizyczny, czy instruktor spełnia zaszczytny obowiązek ożywiający wolać państwa, dając godziwe ujęcia instynktowi bojowemu młodzieży.

Przejdźmy do omówienia jednego ze sportów, który zaliczaliśmy do walk a mianowicie boksu. Sport ten ma więcej przeciwników, niż zwolenników. Boks — to „bicie się brutalne” mówią niektórzy, lecz już zgóry pragnę wyjaśnić ile pojmowanie boksu, jako sportu. Wartość boksu możemy oceniać ze stanowiska praktycznego, zdrowotnego i moralnego. Boks — jest to polipraktyczna walka nadająca się do rozpowszechniania wśród młodzieży męskiej. W czasie wojny światowej adami się wywodzi, kiedy dobrze znałczy ten sport Anglii posługiwali się nierz rzadko boksem. Było to powodem wprowadzenia sportu boksarskiego w armjach europejskich, gdzie znajduje on dość szerokie zastosowanie. Cel wprowadzenia boksu do armji jest jasny i zrozumiały. Który ze sportów obok szermierki wyrobił może kardynalne zalety żołnierza jak: odwagę, pewność siebie, nieustraszenie i wytrwałość? Cóż wart jest żołnierz bojaławy i z natury miedzi? Boks wraz z walką na bagnety stanowi pewną całość w sobie i jest niejako przygotowaniem do walki na bagnety. Można sobie ostatecznie przeciwnika wyśledzić przeciw boksu, ale praktycznego boksu przedwyszkolam dla armji chyba nikt nie zaprzeczy. Już „otwarcenie” ale z „ringiem”, choćby przez najwyklijasze ćwiczenie dodaje danemu osobnikowi dużo pewności siebie, odwagi i chęci do walki. Rzecz ciekawa, że przeciw boksu występują przeważnie jednostki, słabe, wadliwa i bojaźliwa.

Pod względem fizjologicznym boks posiada bardzo dużo, tzw. „plusów”, ponieważ stale zatrudnia mięśnie kończyn górnych, mięśnie kończyn dolnych i tułowia. Praca wymienionych grup mięśniowych jest bardzo intensywna i jednostronna. Różnego rodzaju kroki, odskoki, uniki, wypadki i ciosy zatrudniają zaprzemian prawie całą muskulaturę, 112 skłoniów, skrętów i zwrotów tułowia musi wykonać bokser choćby uchronić przed atakami napastliwego przeciwnika! Intensywna praca mięśniowa wyłącznie dynamiczna powoduje zyskłą przemianę materji, w której boks udział dwa najwyższe organy organizmu, tj. płuca i serce. Organy te przez natężoną pracę wzmacniają się. Przez ciosy pojedyncze czy serjalne różnego rodzaju wyrabia sobie bokser elastyczność i głębokość stawów.

Wpływ boksu na układ nerwowy centralny jest również bardzo korzystny, ponieważ rozwija w wysokim stopniu szybkość reakcji i zdolność koordynacyjną. Zaden inny ze sportów, oprócz szermierki nie wymaga tak bykawkowej zdolności koordynacyjnej i szybkości w reakcji jak boks.

Pod względem psychicznym możemy dopatrzeć się w bokse zarówno zalet jak i wad. Do najcenniejszych zalet należy będzie to, że ma godziwe ujęcia instynktu bojowego. Ćwiczy się też odwagę i odwagę oraz wytrwałość w znoszeniu bólu, co jest również bardzo ważne. Nie chce iść aż tak daleko w tym kierunku jak Spartańskie, którzy nawiązywał się chłostali nierzadko do upadłego, aby się przyzwyczaić do znoszenia bólu, bo nie jest to wyliczonym celem sportu boksarskiego.

Bardzo niebezpieczna wada boksu jest rozczepianie pierwsiatka brutalności u młodzieży, zwłaszcza u młodzieży z ludu, jeżeli nauczanie boksu podejmuje się jakiś pseudo-trener, względnie niefachowy instruktor. Rozczepianie pogody do brutalności nie można uważać za pożądaną ze względów społeczeństwa, ani nawet ludzkiego, i

drugiej strony brutalna nieraz widowiska ringowe kształt społeczeństwa do tego rodzaju sportu. Słuszne postrzeżenia jest powiedziane że boks nie zgadza się z powołaniem cywilizacji i chrześcijaństwem, lecz tu trzeba dać pewnego rodzaju sprostowanie, iż jeśli jest uprawiany zawodowo i nie w szalonej karności sportowej.

Wielu więc nazywając boks sportem brutalnym popełnia ten błąd, że potępia boks ogólnie, nie umiając odróżnić boksu czystego (treningowego) od boksu zawodniczego. Przecież niekoniecznie błąd się musimy s przeciwieństwami Nikogo zmusić nie można do otwartej walki na ringu, bo można a korzystała uprawiać różne ćwiczenia ponad linie, walkę z cieniem lub robić ćwiczenia przygotowawcze różnego rodzaju z workiem, tzw. punching-bagiem. Tu pierwsze brutalności jest wykluczone, a korzysta jeszcze większe niż u boksera zawodowca. Zdaje sobie trzeba sprawę z jednej rzeczy, że ćwiczyć, a błąd się w bokse — to wielka różnica. Nieobeznanego z boksem widza wystrasza bardzo często duża rękawica bokserka, która w rzeczywistości nie jest taka straszna, ponieważ jest miękka. Straszne to wydaje się dzieła, ale kto zapozna się z tem w praktyce, na pewno zmieni swoje zdanie.

J. Flisak.

(Dalszy ciąg nastąpi).

Apel do Katol. Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej.

W roku 1928 podczas „Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu” odbędzie się ogólnopolski zlot Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej, połączony z ćwiczeniami fizycznymi. Organizacja zlotu spoczywa w ręku Zjednoczenia Młodzieży Polskiej w Poznaniu i jest już w pełnym biegu. Szczegółowy program zlotu i ćwiczeń będzie wkrótce rozsyłany.

Druhni i druhowie z Pomorza! Jest nas trzechsetnych w Katolickim Związku Młodzieży Polskiej naszej diecezji przeszło 20 000.

Apelujemy do Was już dzisiaj, weźcie się za czas do ćwiczeń fizycznych, by na wesele w Związku waszy, a już najmniej 2000 druhów i 1500 drubien na znak zgody i należytego przygotowania wykrzyknęło nasze hasło:

Gótoł! Sprawie służ!

Katolicki Związek Młodzieży Polskiej na diecezję chełmińską.

Z życia tow. gimnast. „Sokół”.

z Dzielnic Pomorskiej.

3-cie zebranie Zarządu Dzielnic Pomorskiej Związku Towarzystw Gimnastycznych „Sokół” w Polsce odbyło się w niedzielę 14 października b. r. w Grudzińsku w lokalu druha Jana Kellasa pod przewodnictwem prezesa db. Wł. Samolińskiego.

Rezolucję, którą Przewodnictwo uchwaliło na swym zebraniu 17 września b. r. w sprawie ćwiczeń wolnych, Zarząd rozszerzył o tyle, że do udziału w ćwiczeniach złotych zobowiązał się członkowie także w wieku ponad lat 25, o ile ich zdrowie fizyczne na uprawianie ćwiczeń pozwala.

Dh. Paweł Bączyski stawia wniosek, aby w Dzielnicę urządzić kurs gimnastyki sprzętowej. Nad sprawą tę rozwinęła się bardzo ożywiona dyskusja, której wynikiem była uchwalona rezolucja, przedłożona przez db. Radłowskiego, a mianowicie:

„W oparciu o sprawozdanie Naczelnika Dzielnicowego, z którego wynika, że gimnastyka sprzętowa zostaje zaniedbana, zwraca Zarząd Dzielnicę uwagę, że lekka atletyka może liczyć na poważne rezultaty jedynie przez powrót do ćwiczeń na przyrządach, które muszą poprzedzić albo iść równomiernie w pracy z lekką atletyką.

Przyrzędy to nie tylko środek do uzyskania odpowiednich wyników w lekkiej atletyce, która się rozwijała jednocześnie, ale także moment przyciągający do pracy sokolej — to środek wyrobienia dyscypliny sokolej i odwagi męskiej. W ślad za tem postanawia się powrót do ćwiczeń na przyrządach sposobem i środkami, które ustali Naczelnicstwo Dzielnic.”

Uchwalono urządzić 14-tgodniowy kurs instruktorów w czasie świąt Bożego Narodzenia. Kurs ten ma się odbyć w Bydgoszczy.

Na wniosek db. Radłowskiego postanowiono: „Nie wolno gniazdom występować ze sztandarami na uroczystościach prywatnych jak imieniny, śluby i t. p. Jedynie można ze sztandarami oddawać przysługę zmarłemu członkowi. Sztandar musi mieć zawsze regulaminem przewidziane pokrycie”.

Naczelnik db. Makowski omawia szczegółowo sprawę przygotowania na zlot wazelszawiański, który odbędzie się w roku przyszłym w Poznaniu.

Wybrano funkcjonariuszy dzielnicowych na zlot związkowy.

Pogotowie sanitarne stawia zarząd okręgu V w Bydgoszczy. Wyznaczeni funkcjonariusze mają obowiązek zająć się swymi drużynami do ćwiczeń wspólnych i osobnych, zawodów, pochodów, wytyśniania, zakwaterowania itd. oraz podają im do wiadomości rozkazy zlotowe.

W imieniu przewodnictwa Dzielnicę db. prezes Samoliński stawia wniosek o postanowienie zwolnienia jeszcze przed 31 grudnia b. r. nadzwyczajnej Rady Dzielnicowej, której przedłoży się następujący wniosek:

„Od 1 stycznia 1929 r. zaprowadza się dla wszystkich dzielnic Pomorskiej jednolita składka w wysokości zł 1 — miesięcznie. Składki będą inkasować Zarządy Gniazd regularnie miesięcznie na bieżąco kwitów, których dostarczą Przewodnictwo Dzielnic. Co miesięcznie oddawia gniazdo 50 proc. składkę członkowskich do Przewodnictwa Dzielnic, które z otrzymanej kwoty pokrywa składkę związkową i ponosi najniezbędniejsze wydatki zarządów okręgowych. Gniazda nie płacą oddzielnie składkę związkową i okręgową. Z otrzymanych w ten sposób funduszy utrzymuje Przewodnictwo Dzielnic stalego technicznego instruktora, którego zadaniem będzie odwiedzanie gniazd, urządzanie kursów i przy sposobności naczelników gniazd i okręgowych”. Zebrani wniosek ten aprobowali.

Następnie uchwalono, że wszystkie gniazda powinny masowo wziąć udział w uroczystościach 10-cio lecia niepodległości Polski.

Dh. Kilanowski przedkłada wspaniale wykonane mapę, przedstawiającą Sokole Dzielnicę Pomorską. Na tej mapie uwidacznia się stan liczebny całej Dzielnic. Mapa ta przeznaczona jest na Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu.

W myśl życzenia prezesa Związku druha A. Zamojskiego uchwalono jednogłośnie bez dyskusji wyrażenie zgody na mianowanie członkiem honorowym Związku marszałka Ferdynanda Focha.

Na tem obrady się wyczerpały i prezes zamyka zebranie aneksem hasłem Cześć i siła!

Organ Dzielnic Wlkopolskiej i Pomorskiej „Sokół”.

Ukażął się 15 października pierwszy numer „Sokoła”. Jest to ilustrowany dwutygodnik gimnastyczno-sportowy. Piękno, które wznowiono pod powyższą nazwą jest nadzwyczaj pożytecznym wydawnictwem, które gorąco Sokolom polecić można.

Pierwszy numer okazowy obejmuje 16 stron. Przedstawia się wspaniale, tak pod względem merytorycznym jak i co do treści.

Na stronie tytułowej zajmuje miejsce portret prezosa Związku Tow. Gimn. „Sokół” w Polce p. Adama hr. Zamoyńskiego, któremu ten pierwszy numer został poświęcony.

Sokolstwo szczególnie myśli o tem, aby po wszystkich gniazdach tworzono stale drużyny Sokole, a w nich z całą siłą woli uprawiano przysposobienie wojskowe. O tej ważnej sprawie zaraz w pierwszym numerze pamiętano, jak i o tegorocznej olimpiadzie i o naszej dzielnej drużynie, która nas tak dobrze reprezentowała w Amsterdamie, a z której może być sokolstwo dumne i chlubić się może z odniesionych przez nią sukcesów. Fotografia z ostatniego zjazdu Rady Dzielnicowej, który odbył się w Grudniadzu 29 kwietnia r. b. przedstawia się bardzo dobrze.

Wydawcą „Sokola” jest p. Bolesław Kapela w Poznaniu, ul. Wrocławska nr 18. Redakcję tworzą komitety także na Dzielnicę Wielkopolską i Pomorską. Redakcja Dzielnic Pomorskiej mieści się w sekretariacie sokolim Przewodnictwa Dzielnic w Grudniadzu, ul. 3 Maja nr 10, tel. 850, gdzie należy przysłać wszelkie wiadomości, dotyczące okręgów czy gniazd sokolich Dzielnic Pomorskiej. Tamże należy przysłać fotografie przesów okręgów czy gniazd jako i grup całych.

Adres wydawnictwa jest: „Sokół” Poznań, ul. Wrocławska nr 18. Dla Dzielnic Pomorskiej „Sokół” Grudniadź, ul. 3 Maja nr 10, tel. 850.

Nowemu wydawnictwu „Sokola” „Szczyół Boże” i sokole Czołom!

Z komitetu powiat. p. w. i w. f. w Grudniadzu.

W starostwie odbyło się na czwartek 18 bm zebranie Komitetu W. F. i P. W. w celu omówienia wielkich ćwiczeń tych organizacji, która miały być urządzone w dniach 10 i 11 listopada.

Obradom przewodniczył komendant powiatowy kapł. Ostapowicz, protokół pisał p. Neus.

Z ubolewaniem stwierdzić wypada, że owe manewry nie odbędą się w dniach 10 i 11 listopada ze względu na brak karabinów. Dalej dowiedzieliśmy się, że gen. Rachmistruk nie chce w tej sprawie przyjąć delegacji do której należą pp. prezes III. Okręgu „Sokola”, A. Kamrowski, prezes ofic. rez. dr. Szymański i komendant podof. p. Mania.

Przeciw odłożeniu manewrów na 18. 11 zaprotestował dr. Szymański bardzo energicznie, bo wówczas charakter manewrów zupełnie nie spełni. Postanowiono, że w myśl uchwały pierwszego zebrania delegacja pójdzie do generała Rachmistruka aby mu tę sprawę przedłożyć.

Kom. Pow. P. W. p. kpt. Ostapowicz zakomunikował, że w sprawach tych ćwiczeń będzie się komunikował z towarzyszami wprost, omijając okręgi resp. dzielnic. Dotyczyło to „Sokola” w imieniu którego zaprotestował p. Kunz, wykazując, że na terenie m. Grudniadza bierze udział nie jedno gniazdo lecz 8 stąd — rozkazy do sokolów muszą iść przez szereg okręgu w tym wypadku przez prezesa A. Kamrowskiego, inaczej sokoli nie mogą wykonać rozkazów. Nacoby właścicieli były władze „Sokola” tak okręgowe jak i dzielnicowe, gdyby ponad ich głowami szły jakiekolwiek zarządzenia.

Większość nie miała dotknęła sprawa przełożenia manewrów i absolutne nieleczenie się ze społeczeństwem, — które jak nasze grudziądzkie (wszystkie organizacje P. W.) tak serdecznie idą na rękę wojskowi. Niestety ostatnimi czasy coś się psuje a kto temu winien — niewiadomo.

Z życia Hallerczyków.

Z Toruńskiej „Drużyny Błękitnej”.

W bieżącym miesiącu w dniach 3 i 10, rada Drużyny Błękitnej Toruń odbyła swe tygodn. odprawy. Odprawom przewodniczył drh komendant Chor. Pom. Władysław Malinowski. Po sprawozdaniach kierowników poszczególnych sekcji, przystąpiono do opracowania dalszego programu pracy.

Między innemi omawiano sprawę „Święta narodowego” w dniu 11 listopada hr. w którym drużyna weźmie gremjalny udział, oficjalny jako organizacja P. W. i W. F.

Poruszono jeszcze sprawę tradycyjnej gwiazdki, której drh komendant poświęcił kilka szczerych słów, zapewniając że nad sprawą tę już czuwa.

Komunikaty TKS-u.

Przyjazd trenera P. Z. L. A.

Zawiadania się wszystkich członków Toruńskiego Klubu Sportowego, że w dniach najbliższych przyjeżdża do Torunia trener P. Z. L. A. i będzie przeprowadzał treningi od 26-go bm. do 4 listopada. Treningi odbywać się będą w ujeżdżalni DOK VIII, koszarzy Piłsudskiego, obok kościoła garnizonowego. Informacji i przepustek udziela p. kpt. Bródka — Kadra 8-go Baonu Sanitarnego.

Wszystkich członków T. K. S-u chcących przeprowadzić racjonalne treningi uprasza się o wzięcie udziału.

Sekcja Lekko-Aletryczna T. K. S.

Kronika sportowa.

PIŁKA NOŻNA.

Warszawianka — Warta 1:1 (1:0). Niedzielny mecz na boisku Legii pomiędzy Warszawianką a Wartą z Poznania zakończył się wynikiem remisowym 1:1 (1:0). W pierwszej połowie gra zupełnie otwarta, chwilami nawet miejscowi przeważali i podczas jednego z ataków strzela Piłzarak z podania Luxenburga pierwszą bramkę w 25 minucie. Po przerwie Warta przeważa, jednak doskonała gra Domańskiego w bramce oraz obu obrońców utrzymuje wynik przez dłuższy czas i dopiero w 33 minucie strzela Śmiglak głową z podania Przybysza wyrównujący punkt. Sędziował p. Arczyński. Widzów 3 tysiące.

Łódź, 21. 10. LKS. — Czarni 2:0 (1:0). Drużyna LKS-u, która obecnie znajduje się w doskonałej formie pokonała zasłużenie lwowickich Czarnych w stosunku 2:0 (1:0). Bramki dla łodzian zdobyli Król i Sowiak. Sędziował p. Baranowski z Poznania.

Lwów, 21. 10. Turyciel — Hasmonae 1:0 (1:0). Niezwykle zwycięstwo drużyny łódzkiej, która jedyną bramkę uzyskała w 6 minucie gry przez Karasiaka z rzutu karnego. Wszelkie wysiłki Hasmonae po przerwie celem wyrównania nie dały rezultatu, mimo, iż Turyciel grał w 10 bez kontuzjowanego Kahana. Nie ośmieszono się bez awantur, gdyż po meczu drużyna Tu-

rystów obrzucono kamieniami. Sędziował p. Lustgarten.

Lwów, 21. 10. Włosa—Pogoń 2:0 (1:0). Najpoważniejszą kandydatką obecnie na mistrzostwo Ligi Włosa odniosła zwycięstwo nad Pogonią, zdobywając bramki przez Czulaka i Reymana III. Jest to jedno z nielicznych zwycięstw Wisły nad Pogonią na boisku lwowskim. Sędziował p. Marczewski z Łodzi.

Kraków, 21. 10. Polonia—Cracovia 1:0 (1:0). Nie spodzianie zrobila Polonia, która grając z 5 rezerwami odniosła zwycięstwo nad Cracovią. Jedyną bramkę zdobył Alaszewski. Gra do przerwy toczyła się ze znaczną przewagą Cracovii, niewyżywaną jednak przez atak jej, grający bez Kaluży i Kubińskiego. Po przerwie gra ostra i wyrównana. Sędziował p. Hanke z Łodzi. Widzów około 3.000.

Katowice, 21. 10. Śląsk—Ruch 1:0 (1:0). Śląsk odniósł niespodziewaną przewagę nad Ruchem, mając jednak naogół wyraźną przewagę. Jedyną bramkę zdobył Buchala. Sędziował p. Słowczyński.

Tabela ligowa. Po meczach niedzieli ostatniej tabela ligowa nie uległa wielkim zmianom. Przedstawia się ona następująco: 1) Wisła gra 24 pkt 37 bramek 82:31, 2) Warta gier 25 pkt 36, bramek 54:36, 3) Cracovia gier 25, pkt. 32, bramek 54:36, 4) Lechia gier 24, pkt 30, bramek 66:37, 5) Pogoń gier 28, pkt. 30, stosunek bramek 60:33, 6) IFK gier 23 pkt 28, bramek 54:42, 7) Polonia gier 25, pkt. 28, bramek 59:54, 8) Turysty gier 25, pkt 26, bramek 49:43, 9) Czarni gier 22, pkt 24, bramek 44:42, 10) Ruch, gier 25, pkt 23, bramek 38:43, 11) Warszawianka gier 23, pkt. 23, bramek 41:50, 12) ŁKS gier 24 pkt. 20 bramek 49:48, 13) Hasenowa 25 gier, pkt. 15, bramek 43:22, 14) Śląsk, 24 gry pkt 10, bramek 22:60.

LEKKA ATLETYKA.

Bieg naprzelą do mistrzostwa Polski. Lublin, 21. 10. W niedzielę rozegrany został w Lublinie bieg na przełaj o mistrzostwo Polski na przestrzeni 9 km. — Start odbył się na stadionie Sokola, przyczem na 24 zapisanych startowało tylko jedenastu, a bieg ukończyło osiemu. Ostateczny wynik: 1) Kusociński (Warszawianka) 27:48,2, 2) Sarnacki (Warszawianka) 27:59, 3) Motyka (AZS Kraków) 28:50,4, 4) Chrostowski (AZS Warszawa) 29:34, 5) Puch (PKS, Lublin) 29:40, 6) Opoczynski (ŁKS), 7) Skolimowski (PKS Lublin). Pogoda była doskonała. Trasa bardzo dobra. Widzów 1.500 osób.

Bieg naprzelą „Grytu”. WKS „Gryt” ma zamiar urządzić co miesiąc propagandowy bieg naprzelą, start i meta za każdym razem ma być w innej dzielnicy Torunia i ma objąć cały teren miasta. Pierwszy taki bieg ma się odbyć w dniu 11 listopada r. b. Trasa wynosi około 4.000 m.

KOLARSTWO.

Zawody kolarskie w Toruniu. Już dawno śladna impreza sportowa nie wykazała tak wielkiego zainteresowania, jak niedzielne III okręgowe zawody kolarskie urządził w Toruniu przez WKS „Gryt”. Na starcie (Pias Teatralny) zebrali się tłumy publiczności, przypatrując się, jak zwarta ława ruszy 27 kolarzy z 34 zapisanych (18 — 4 p. lotn, 10 — Sokół III i 9 — Dyon pomiarów artylerji), na bieg 71-kilometrowy z Torunia przez Chełmża, Żelgno, Kowalewo i z powrotem do Torunia. Z powodu deszczu w niektórych miejscach potworzyło się błoto, dośyć trudne do przebycia, szczególnie na odcinku Chełmża—Kowalewo, prztem zły stan maszy, utrudniał nadzwyczaj kolarzom osiągnięcie lepszych czasów.

O godz. 12 m 41 na znak startu ruszają zawodnicy jednocześnie, za zawodnikami ruszają auta sędziowskie i sanitarne. Na ul. Grudziądzkiej jadą już rozciągnięci, na czoło wysuwa się Zacharek Nr. 24 (Sokół) i prowadzi prawie całą drogę. Do Łysomie przybywa o godz. 12.55, wyprowadzając o jakimś 300 m. drugiego zawodnika. W Grywnie różnica dochodzi do 1 km. Do Chełmy przybywa o godz. 13.14 z różnicą 2 km; przeciętne tempo na tym odcinku wynosiło 84—40 km. na godzinę. Po paru minutach postój w Chełmy ruszamy w dalszą drogę, i tuż za miastem zabieramy ze sobą kolarza, który na silnie pochyłym i śliskim skraju uległ potłuczeniu. Temu samemu wypadkowi w tym samym miejscu uległo jeszcze paru kolarzy, którzy z biegu się wycofali. Jedziemy całą parą, chcąc dogonić czoło i dopiero na 35 km udaje się nam wyprzedzić Zacharkę, różnica którego od drugiego kolarza wynosiła około 5 km. Zatrzymujemy się w Kowalewie i o godz. 14.9 ukazują się Zacharek, lecz jadąc już w wolniejszym tempie, w niedługim czasie za nim przejeżdża Nr 41 Kozłowski i Nr 18 kan. Lichnerowicz, oczekujemy dalszych, dopiero w 9 min. po pierwszym ukazuje się grupa, złożona z kolarzy Nr. 12, dalej trochę NN. 10, 39, 43, 18 i 6. Za Kowalewem Kozłowski jedzie tuż obok Zacharkę, za nim w odległości 100 m. Nr. 18. Ten porządek utrzymuje się do samej mety.

Przy skręcie z ul. Grudziądzkiej do mety, zaczyna się zająta walka i na finiszu zwycięża zupełnie zasłużenie Konrad Zacharek, bijąc o długość maszyny, Jana Kozłowskiego (Sokół). Czas zwycięcy 2 godz. 34 min. ze względu na ciężką trasę jest czasem b. dobrym. Trzeci przybywa Nr. 18 kan. Jan Lichnerowicz (D) w czasie 2 godz. 38 min. Po 10-minutowym oczekiwaniu wpada na metę czwarty zawodnik Nr. 19 plutonowy Antoni Małecki (D) 2.48, piąty Nr. 12 plut. Maurecki (Dyon) 2.49,5, szósty kpr Stefan Zieniek (4 t.) 2.51,5, 7-y Nr. 43 B. Pasłowski (Sok.) 2.53, 8-y Nr. 40 Jan Biejski (Sok.) 2.54 itd. Przebiegnię na drogę zdobyła po raz drugi trójka dyonu pomiar. art. w skł. kpr. Lichnerowicz, ogn. Nagórski i ogn. Ładwig w czasie 2 godz. 51 min. Organizacja zawodów b. dobra, kontrolery na trasie wypełnili należycie swe obowiązki: Kierownik zawodów por. Brzeziński, aszduwał por. Kaleta, pp. Bloch K., Borkowski, Kinca. Nagrody zwycięzcom wręczał maj. Gilewicz.

Pomorski bieg kolaraki. Jak się dowiadujemy, w maju roku 1929 ma być urządzony bieg kolaraki na około Pomorza (teren OK VIII). Trasa biegu ma wynosić około 800 km i ma być podzieloną na 6 etapów. Każdy etap wynosiłby od 100 do 150 km. Bieg dostępny ma być dla kolarzy tylko z Pomorza.

ROZNE.

Uczestnictwo olimpijczyków w Kanadzie. Montreal, 19. 10. Mistrz olimpijski na 100 i 200 metr. Williams otrzymał od magistratu rodzinnego swego miasta Vancouver samochód w darze oraz 1500 dol., które przeznaczone na ukończenie jego studiów uniwersyteckich. Panna Catherine, mistrzyni olimpijska w skoku wzwyż otrzymała od magistratu samochód oraz 3.000 dolarów jako stypendjum naukowe. Poza tem każdy Kanadyjczyk, który wyróżnił się na Olimpiadzie, dostał od magistratu Toronto po słotym zegarku.

Drukarnia i nakładnia Drukarni Torockiej T. A.

Na redakcję odpowiedzialny

Leon Kum, Toruń.